

Till

Socialdepartementet

Kostnader för offentlig försörjning

Försörjningsmåttet ger en samlad bild av kostnaderna för offentlig försörjning i en kommun på grund av medborgarnas ohälsa, arbetslöshet och sociala situation. Måttet fångar kostnaderna för:

- sjukpenning,
- rehabiliteringsersättning,
- sjuk- eller aktivitetsersättning,
- A-kassa,
- aktivitetsstöd och
- försörjningsstöd.

Kostnaderna är nedbrutna i kronor per individ i arbetsför ålder och per kvartal och per 12-månadersperiod.

Behov av ett kvalitetssäkrat försörjningsmått

Idag finns informationen om kostnaderna för offentlig försörjning publicerade på olika myndigheters hemsidor. Kostnaderna för ersättningarna redovisas på olika sätt. Uppgifterna om försörjningsstöd från kommunerna relateras till antal hushåll medan övriga ersättningar relateras till antal individer. Redovisningen sker inte heller för samma tidsperioder, t.ex. redovisar Socialstyrelsen endast månadsvisa uppgifter på sin hemsida. Sammanställningen av försörjningsmåttet görs idag av Försäkringskassan. Materialet hämtas via manuella rutiner och sammanställs i en excelfil. Statistiken blir därmed inte kvalitetssäkrad i tillräcklig utsträckning. En högre grad av automatisering skulle öka enhetlighet och likformighet. Det finns därmed ett behov av ett mer systematiskt, strukturerat och kvalitetssäkrat sätt att samla in, sprida och presentera statistiken på.

Att ta fram och redovisa statistik utifrån ett gemensamt försörjningsmått kräver bearbetning av det befintliga statistiska grundmaterial som finns hos Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och Socialstyrelsen. Vid möte med Statistiska Centralbyrån (SCB) i augusti 2012 framkom att de redan idag gör en ganska omfattande datafångst som bl.a. används vid beräkning och presentation av helårsekvivalenter. SCB ställde sig positiva till att få ett uppdrag om framtagning av ett försörjningsmått. SCB samlar redan idag in många av dessa ersättningar. Men det görs i olika undersökningar, med olika frekvens och metoder. Troligen kan man utnyttja någon/några av dessa källor och utveckla dessa så att man kan ta fram det försörjningsmått som efterfrågas. Ett regeringsuppdrag är enligt SCB att föredra för att enkelt få in uppgifterna från aktörerna samt möjlighet att publicera försörjningsmåttet som offentlig statistik på sin egen hemsida.

Främjar ett helhetsperspektiv

Försörjningsmålet fångar samhällets kostnader för offentlig försörjning. Målet främjar ett helhetsperspektiv och underlättar lokala behovsanalyser. Det ökar incitamenten för myndigheter att tillsammans planera, målsätta och fatta beslut som är rationella för samhället som helhet snarare än för enskilda myndigheter. Det är samhällsekonomiskt lönsamt att satsa resurser på samordnande rehabiliteringsinsatser för individer med komplexa behov som står utanför arbetsmarknaden. Lokala behovsanalyser är nödvändiga för att lämpliga insatser ska kunna sättas in.

Myndighetsgemensamma behovsanalyser

I dagsläget används försörjningsmålet i stor utsträckning av samordningsförbund runt om i landet där man, förutom att studera utvecklingen i kommunerna som ingår i förbundets upptagningsområde, också gör jämförelser men andra kommuner.

Fokus är kring att förskjuta kostnaderna från passiv till aktiv ersättning så att den totala samhällskostnaden ska kunna hållas så låg som möjligt. Genom att de samverkande parterna (kommun, landsting, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan) studerar och analyserar användandet av systemen för försörjningsstöd, social- och arbetslöshetsförsäkringen förbättras förutsättningarna att kartlägga var behoven av samverkansinsatser är som störst och gör störst nytta. Dessutom underlättas arbetet med att sätta gemensamma mål för samarbetet, t ex ett mål för det totala försörjningsmålet i en kommun.

Förslag

En samlad bild över kommunernas, Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans kostnader minskar ett stuprörstänk och risk för övervältringseffekter till andra försörjningssystem. Nationella rådet för finansiell samordning anser att detta är mycket positivt. Rådet vill med denna skrivelse framställa om att SCB får ett regeringsuppdrag att ta fram ett mer systematiskt, strukturerat och kvalitetssäkrat försörjningsmål.

Nationella rådet

Stockholm 2012-11-21

Arbetsförmedlingen

Försäkringskassan

Socialstyrelsen

Sveriges Kommuner
och Landsting

Henrietta Stein

Ulrika Persson

Jenny Rehnman

Per-Arne Andersson